

Crisi sanitària internacional

A l'uci social

► Les oenagés recorren a fons privats per atendre les peticions diàries

► Les llars han viscut una fràgil recuperació de la crisi financera

ELISENDA
Colell

GABRIEL
Ubieto

«Som a l'uci social, en el punt màxim de l'emergència, i necessitem una resposta urgent de les administracions... Nosaltres no podem aguantar aquesta situació amb els nostres fons durant gaire temps més», sentència Enric Morist, coordinador de la Creu Roja a Catalunya, que cada setmana atén 10.000 famílies noves a les files dels seus bancs d'aliments. L'afirmació la comparteixen les entitats i fins i tot els treballadors dels serveis socials que se saben «col·lapsats». I és que després de la crisi sanitària del coronavirus, on les administracions han desplegat recursos per reforçar un sistema sanitari que flaquejava, molts veuen com el virus de la pobresa i la devastació social s'està expandint sense que res l'aturi.

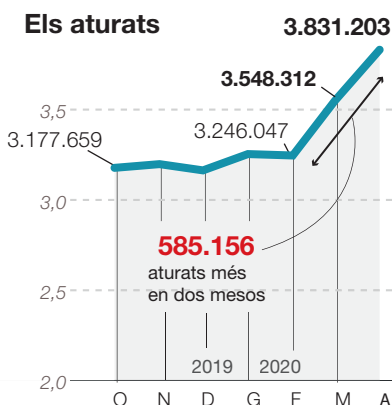
Els ingressos desapareixen en milers de famílies i les factures creixen. La crisi del coronavirus ha devorat en els dos últims mesos gairebé 900.000 llocs de treball, segons dades de la Seguretat Social; i s'ha acarnissant especialment entre els treballadors amb contractes temporals. Gairebé la meitat d'aquests guanyen sous que voregen el salari mínim. L'atur ha escalat fins als 3,8 milions d'aturats i els ertots afecten 4,2 milions de treballadors, segons càlculs sindicals. Mentrestant, les nòmines desapareixen per a alguns i la cistella de la compra s'encareix. Les dades de l'IPC del mes d'abril mostren que preus com el de la fruita han pujat el 12,8%;

INDICADORS DE L'ECONOMIA

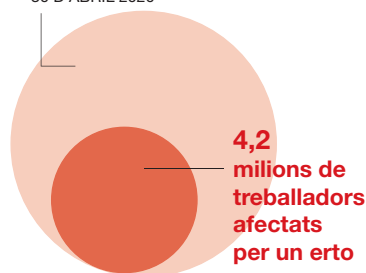
Renda garantida de ciutadania

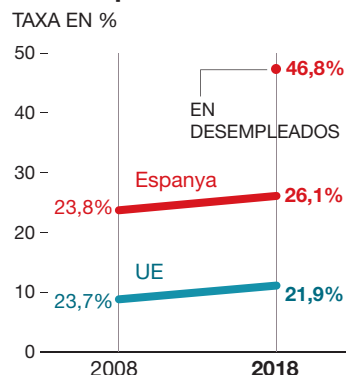
Els aturats

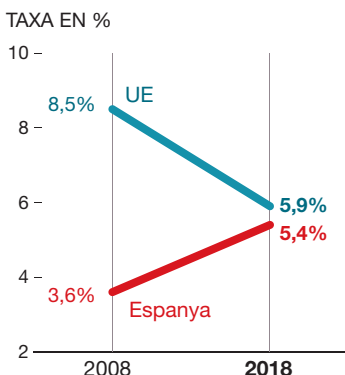
13.980.803
afiliats al règim general de la Seguretat Social
30 D'ABRIL 2020

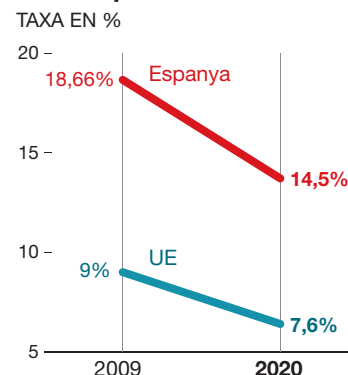
Risc de pobresa

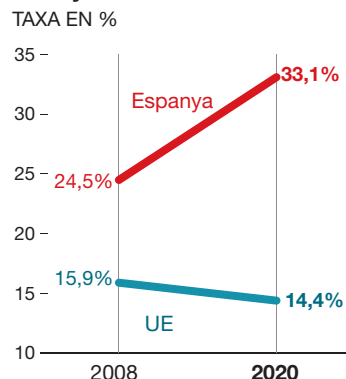
Manca material severa

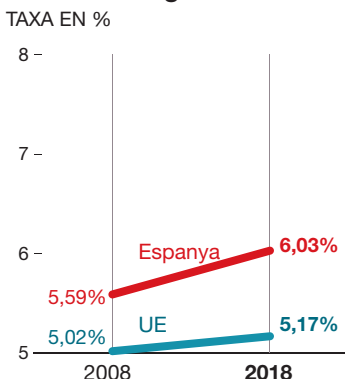
Desocupats

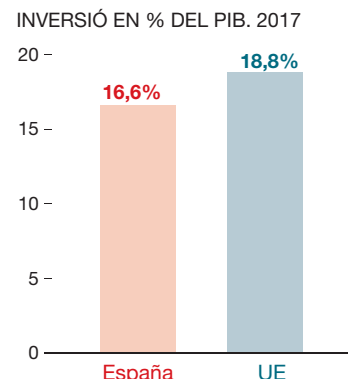
Atur juvenil

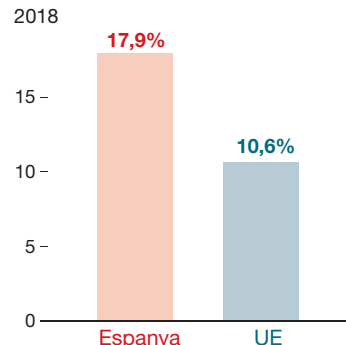
Taxa de desigualtat

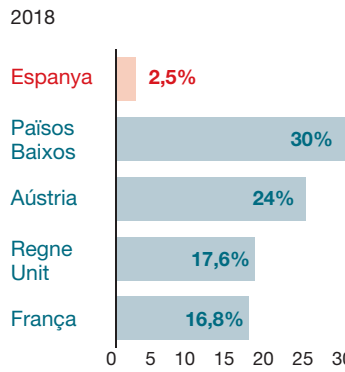
Protecció social

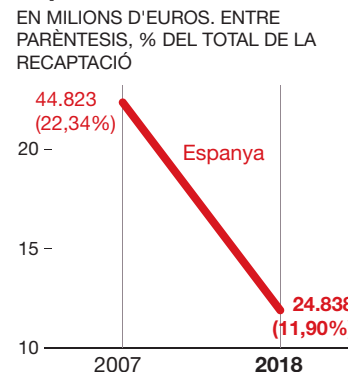
Abandonament escolar precoç

Taxa de vivenda social

Impost de societats

Font: Eurostat / INE / Oficina de l'Alt Comissionat per als Drets Humans de l'ONU / Elaboració pròpia

el del peix, el 9,3%, i el de la carn de porc, el 8,2%.

«Mai m'hauria imaginat que ens convertiríem en un banc d'aliments», explica Felipe Campos, director de la Fundació Educativa Itaca a l'Hospital de Llobregat. Però així ha sigut: al costat de l'associació de veïns de La Torrassa estan donant menjar a centenars de

famílies del barri. «Els serveis socials tarden dues setmanes a concedir ajuts alimentaris i, mentrestant, ¿què fan?», afegeix. La cua cada dia és més llarga. La formen mares solteres, cuidadores sense papers que han perdut la feina, treballadors que continuen sense cobrar l'erto... i l'estampa es repeteix cada dia en barris i ciu-

tats de tota la geografia.

Els tentacles de la pobresa, amb un ingrés mínim dependent de desplegar i una renda garantida de ciutadania que a Catalunya ha sumat 2.285 llars beneficiades, i que només arriba a 7 de cada 100 persones en risc d'exclusió social, són molt més perillosos per a aquells que van arribar a

l'emergència de la Covid-19 sense una feina que per als qui sí que en tenien. Perquè la taxa de pobresa entre els aturats arriba al 46,8%; segons les últimes dades de l'INE, referents a l'any 2018. Al març, més d'un milió de famílies estaven amb tots els seus membres a l'atur, segons les dades de l'última EPA.

DESNONAMENTS I MEDICACIÓ // Però la necessitat no és només econòmica. La fundació Arrels rep, constantment, trucades de persones que no saben com pagaran el lloguer, i que es veuen al carrer. Fonts de l'Ajuntament de Barcelona expliquen que a l'alberg per a persones sense sostre habilitat a la Fira ja estan acollint els que viuen rellogats en habitacions, i que al perdre els seus llocs de feina han patit «desnonaments invisibles». Per la seva banda, el Banc Farmacèutic estima que la demanda de medicaments per als qui no els poden

JORDI COTRINA

Repartiment d'aliments a Barcelona, ahir.

pagar també ha crescut d'una forma espectacular. «Estem provant de donar fàrmacs a tots els que ens ho demanen, estimem que a tot Espanya les necessitats s'hauran multiplicat per quatre, fins a superar els quatre milions de persones que no es poden pagar la medicació», apunta el responsable del Banc, Álex Brenchat. L'Aliança contra la Pobresa Energètica alerta que hi ha un «temor terrible» entre moltes famílies, que han vist com els rebuts de la llum, l'aigua i el gas han crescut durant el confinament, però no els ingressos. «En comptes d'avisar-los que si no paguen els tallaran la llum, cosa que no poden fer, les empreses haurien de condonar aquests rebuts», demana la portaveu, Maria Campuzano.

CRISI INJUSTA I DESIGUAL // «La situació és desesperada, totes les entitats s'estan reinventant per oferir menjar, pagar lloguers d'habitacions, donar me-

dicaments... Estem en una crisi més injusta i més desigual que la del 2008, perquè les famílies estan partint de zero», assenyala la presidenta de la Taula de les entitats del Tercer Sector, Francina Alzina. La demanda és elevadíssima, i les despeses també. Però ¿qui les està afrontant? «S'han de demanar donatius a empreses i particulars... No hi ha cap altra fórmula», assenyala Alzina, que demana a les administracions que «hi intervinguin ja». Divendres, Afers Socials va anunciar una partida de tres milions d'euros en projectes de sensellarisme i voluntariat pel coronavirus.

Un exemple és la fundació ABD, que ha llançat una campanya de recaptació de fons per donar aliments i pagar el lloguer a prop de 600 mares amb fills que, d'un dia per l'altre, s'han vist sense ingressos. «Nosaltres no hauríem d'estar fent això, aquestes dones tenen uns drets que l'Administració hauria de garantir, però

Les entitats s'han reconvertit en bancs d'aliments i han d'aconseguir un finançament privat

Les peticions dels serveis socials s'han duplicat. «És clar que estem col·lapsats», diuen

no està passant i no els deixarem en el no-res», explica Nausica Castelló, portaveu de la campanya #joetveig.

Només la Creu Roja ha rebut fons extra del Govern després de la pandèmia. «Han anunciat una donació d'1,5 milions d'euros per a alimentació a la infància vulnerable, però és que nosaltres ja hem invertit dos milions d'euros i preveiem dos milions més en els pròxims mesos», exposa Morist. «Fem treball humanitari en situacions d'emergència, però les administracions són les responsables de garantir els drets dels seus conciutadans», respon taxatiu.

RECONSTRUCCIÓ // La Taula assenyala especialment la inacció de Quim Torra sobre tota aquesta emergència. «Ja ens hem reunit dues vegades amb l'Ajuntament de Barcelona per treballar en el pla de reconstrucció social. Encara estem esperant que el Govern ens con-

voqui. Fa moltes setmanes que demanem una resposta a la Generalitat i de moment no arriba», es queixa Alzina.

El sector demana un «pla de xoc» urgent, però Jordi Gusi, de la Federació d'Entitats Catalanes d'Acció Social, insisteix amb la inserció laboral. «Hem de deixar de fer assistencialisme i ajudar que aquestes persones s'aixequin com abans millor». Un pla, segons la seva opinió, que hauria de comptar amb el recolzament del Govern, i del món empresarial. «Si no, tornarem a veure una pel·lícula que ja sabem com acaba: gana i desnonaments».

Però la cara de les administracions la posen els treballadors dels serveis socials municipals. «Les peticions s'han duplicat, en canvi nosaltres som els mateixos. Estem al mil per cent, és clar que estan col·lapsats!», es queixa Mercè Civit, responsable de la secció de Serveis Socials del Col·legi de Treball Social de Catalunya, que demana «repensar» aquest servei. ≡